

Interpellation av Per Rosencrantz till skol-, arbetsmarknads- och personalborgarrådet Emilia Bjuggren (S) om den demografiska utvecklingen och stadens åtgärder

Stockholm har i många år planerat för tillväxt. Nu ser vi en tydlig demografisk omställning. Barnafödandet ligger på historiskt låga nivåer och befolkningsökningen har bromsat in. Det är en strukturell förändring som påverkar skolplanering, bostadsmarknad, arbetskraftsförsörjning och stadens ekonomi. Frågan är om majoriteten fullt ut har tagit höjd för denna utveckling.

Det summerade fruktsamhetstalet i Sverige uppgick 2023 till cirka 1,45 barn per kvinna – långt under den nivå på omkring 2,1 som krävs för att befolkningen långsiktigt ska ersätta sig själv och den lägsta nivån sedan 1700-talet.

Regeringen har mot denna bakgrund tillsatt den statliga utredningen *Framtid med barn*, som i sina delrapporter konstaterar att det låga barnafödandet, i kombination med en växande andel äldre, får betydande konsekvenser för arbetskraftsutbud, ekonomisk tillväxt och välfärdens finansiering. Färre barn i dag innebär färre elever i morgon och färre i arbetsför ålder på längre sikt, samtidigt som försörjningsbördan ökar. I det värsta scenariot minskar befolkningen med fyra miljoner fram till 2100, och mer än halva BNP försvinner.

Utvecklingen är redan märkbar i Stockholm. Ett konkret exempel är att den planerade stora grundskolan i Hagastaden med tillhörande fotbollsplan har skrotats med hänvisning till att det föds för få barn i området för att motivera investeringen. Detta indikerar att stadens elevprognoser förändras i grunden.

Den demografiska förändringen påverkar även bostadsmarknaden. Under många år har planeringen utgått från stark befolkningstillväxt och stigande efterfrågan. När barnafödandet minskar efterfrågan. Samtidigt kvarstår ett strukturellt problem: nyproduktion är ofta så kostsam att många hushåll saknar ekonomiska förutsättningar att efterfråga den. Detta skapar obalanser mellan planerad produktion och faktisk betalningsförmåga. Trots det framhårdar Socialdemokraterna med sin expansiva politik och ökar skuldsättningen för att bygga ut allmännyttan.

Trots dessa tydliga förändringar behandlas inte barnafödande eller den långsiktiga befolkningsutvecklingen som en strategiskt prioriterad fråga i Stockholms stads budget för 2026. Någon samlad analys av hur den förändrade befolkningsstrukturen påverkar skolplanering, kompetensförsörjning och stadens ekonomi redovisas inte.

Samtidigt har majoriteten genomfört en höjning av kommunalskatten. För ett genomsnittligt heltidsarbetande hushåll kan detta flera tusenlappar mindre per år i disponibel inkomst. I ett läge där barnfamiljers ekonomi redan är ansträngd är det relevant att analysera hur stadens ekonomiska politik påverkar attraktiviteten för familjebildning i Stockholm.

Mot denna bakgrund önskar jag svar på följande frågor:

1. Hur analyserar borgarrådet den demografiska utvecklingen i Stockholm, särskilt med avseende på det sjunkande barnafödandet och den ökande andelen äldre?
2. Hur påverkar den förändrade befolkningsutvecklingen stadens långsiktiga planering av skolor, bostadsbyggande och arbetsmarknadsinsatser?
3. Vilka konkreta åtgärder avser majoriteten att vidta för att stärka stadens attraktivitet för barnfamiljer och bidra till långsiktig arbetskraftsförsörjning?
4. Avser majoriteten att ta fram en samlad demografisk strategi eller analys på stadsnivå för att möta utvecklingen?

